

Studiecirkelhandledning till det hälso- och sjukvårdspolitiska programmet

Detta dokument är tänkt som en hjälp till att bearbeta remissförslaget till det Hälso- och sjukvårdspolitiska programmet i studiecirkelform. Detta kan vara extra användbart då förslaget denna gång är lite längre – men samtidigt mer konkret och innehållsrikt – än vad det tidigare varit.

Handledningen är utformad så att det till varje avsnitt i programmet finns förslag till diskussionsfrågor. På slutet finns också några mer övergripande diskussionsfrågor kring programmets struktur och innehåll. Dessa är självklart bara förslag, och ni lägger själva till eller drar ifrån som ni vill. Ha en fri diskussion kring innehållet.

Beroende på hur ingående ni vill diskutera programmet kan det vara bra att ha mellan tre och fem träffar. Välj inför varje träff ut ett antal rubriker som ni ska diskutera. Alla i cirkeln läser då texten och punkterna under de rubrikerna noggrant innan cirkelträffen, och funderar igenom vad de tycker. På så sätt är ni förberedda och kan få bästa möjliga diskussion när ni ses.

Var noga med att dokumentera era åsikter skriftligt på ett tydligt sätt så att det är lätt för arbetsgruppen som ska ta fram det slutgiltiga förslaget att förstå vad ni menar. Förslagsvis utser ni en sekreterare i er cirkelgrupp.

När ni är klara med cirkeln skickar ni in era synpunkter till arbetsgruppens sekretariat. Detta sker antingen via e-post till socialdemokraterna@lio.se eller via vanlig post till:

Socialdemokraterna
Landstinget i Östergötland
581 91 Linköping

Var noga med att ange vilka som står bakom synpunkterna – är det bara er cirkelgrupp eller har exempelvis ett arbetarekommunmöte ställt sig bakom dem? Ange också en kontaktperson med telefonnummer och e-postadress om det behöver ställas några kompletterande frågor om ert svar.

Om ni behöver hjälp med blanketter för att anmäla er studiecirkel, material, lokaler eller något annat som har med själva cirkeln att göra så kontakta gärna Tomas Lindgren på ABF Östergötland på tomas.lindgren@abf.se eller 013-242515

En trygg och rättvis hälso- och sjukvård

Kapitlet är tänkt som en inledande beskrivning av hur vi ideologiskt ser på hälso- och sjukvården, och att hälsan ska vara i centrum snarare än sjukdom. Beskrivningen utgår till stor del från begreppen trygghet och rättvisa.

- Är det en bra beskrivning av det ideologiska perspektivet på hälso- och sjukvården? Saknas något, eller kan något tas bort?
- Är trygghet och rättvisa bra ideologiska värdeord att använda när vi beskriver hur vi ser på sjukvården? Ska vi ha några andra, eller något mer begrepp?
- Är det en bra balans mellan beskrivningen av hur vi vill ha det, och av hur det ser ut idag? Ska det vara mer eller mindre av någon del?
- Håller ni med om allt som står i kapitlet?

Sjukvårdens utveckling och utmaningar

Kapitlet är tänkt som en beskrivning av nuläget och utvecklingen i sjukvården, och vilka krav som ställs på politiken på både kort och lång sikt. Detta kombinerat med det inledande kapitlet ligger sedan som bakgrund till resten av programmet.

- Är det bra att ha detta kapitel med? Ska man problematisera på detta sätt i ett program eller bara föra fram åsikter utan att förklara bakgrunden ordentligt?
- I förslaget är det tänkt att detta kapitel ska var mer av verklighetsbeskrivning och problemformulering, och det innan mer av ideologisk inriktning. Tycker ni att den ambitionen är bra? Uppfylls den i förslaget, eller finns det någon/några delar som borde flyttas mellan de två kapitlen?
- Håller ni med om allt som står i kapitlet?

En god vård för alla östgötar, under hela livet

Den korta inledande texten direkt under huvudrubriken är tänkt som en inledning till texten under underrubrikerna.

- Vad tycker ni om texten?

Satsa på hälsan och på att förebygga sjukdom

Kapitlet försöker förklara hur vi ser på hälsa, sjukdom, förebyggande arbete och folkhälsa.

- Är det bra att ha ett brett perspektiv på (folk-)hälsa, eller ska programmet enbart hålla sig till sådant som sjukvården kan göra?

- Vi föreslår att man i högre grad än idag ska arbeta riktat mot olika områden stor ohälsa, och kunna ha olika arbetssätt mot olika områden. Är det bra? Eller ska samhället arbeta generellt och lika mot alla?
- Hur förbättrar vi samverkan kring hälsofrågor och förebyggande arbete mellan olika delar av samhället och med ideella organisationer? Och kanske också med privata företag? Vad tycker ni, och har ni några idéer som inte finns med i programmet?
- Saknas något i kapitlet?
- Håller ni med om allt som står i kapitlet?

En god hälsa börjar i barn – och ungdomsåren

Kapitlet är tänkt att lyfta fram barn och ungas behov av hälso- och sjukvård. Inte minst gäller det psykisk ohälsa, där allt för många unga idag mår allt för dåligt utan att de får den hjälp de behöver.

- I förslaget lyfts behovet av tidiga insatser för att grundlägga en god hälsa senare under livet fram. Tycker ni att detta fungerar idag? Hur kan det bli bättre? Vad ska skolan göra och vad ska sjukvården göra?
- Vi vill ta fram en Östgötastandard för hur barn och unga ska bli bemötta i sjukvården. Behövs en sån, och är det något vi ska lyfta fram politiskt?
- Är det bra att vi tar med en diskussion om vikten av etablering i vuxenlivet? Å ena sidan påverkar det hälsan, å andra sidan är det inte direkt kopplat till sjukvården.
- Håller ni med om beskrivningen av att barn- och ungas psykiska ohälsa är ett stort problem som vi måste hitta nya lösningar för, och satsa mer resurser på att lösa?
- Saknas något i kapitlet?
- Håller ni med om allt som står i kapitlet?

Möt den psykiska ohälsan tidigt

Kapitlet är tänkt att lyfta fram vår syn på hur vi ska bemöta psykisk ohälsa i befolkningen som helhet, och även hur vi ser på missbruks- och beroendevården.

- Håller ni med om verklighetsbilden att vårdcentralerna inte klarar av att möta människor med psykisk ohälsa? Har ni stött på några bra exempel på vårdcentraler där man gör det, som kan lyftas fram som exempel?
- Vi lyfter fram missbruksvården som ett område som behöver förbättras. Är det rätt tänkt? Är det en bra idé att starta ett kunskaps- och behandlingscentrum i Norrköping för att förbättra vården?

- Saknas något i kapitlet?
- Håller ni med om allt som står i kapitlet?

Investera i en bra sjukvård för äldre

Kapitlet är tänkt att lyfta fram hur vi vill utveckla vården av äldre.

- Är det bra att vi lyfter fram vården av äldre särskilt? Eller kan det upplevas som stötande att peka ut äldre som grupp?
- Låter tanken om någon slags äldrevårdcentraler bra? Hur ska en sådan fungera för att vården ska bli så bra som möjligt?
- Är det en bra tanke att bygga ut hemsjukvården? Det innebär att patienterna behöver röra sig mindre, men personalen mer.
- Saknas något i kapitlet?
- Håller ni med om allt som står i kapitlet?

Generellt under huvudrubriken

- Finns det någon patient/medborgargrupp vi borde ta upp och ha en politik för som inte finns med?

Sjukvården är till för patienterna

Den korta inledande texten är tänkt som en introduktion till underrubrikerna, som alla handlar om hur vi vill att vården ska fokusera mer på patienten och mindre på sin egen organisation.

- Är det bra att vi är så tydliga med att patienten ska vara i fokus snarare än vårdorganisationen i det här kapitlet?

En trygg väg i vården

Kapitlet beskriver hur vi vill att man som patient ska vara trygg när man slussas genom olika delar av sjukvården.

- Hur tycker ni det fungerar idag? Är man trygg som patient eller kan man tappas bort eller gå vilse när man slussas mellan olika delar av vården?
- Saknas något i kapitlet?
- Håller ni med om allt som står i kapitlet?

Vården ska finnas där du behöver den

Kapitlet handlar om hur vi ser på tillgänglighet i vården.

- Hur tycker ni tillgängligheten är idag? Både till vårdcentraler och till såväl akut som planerad sjukhusvård?
- Har ni några idéer på vad vi politiskt kan göra för att förbättra tillgängligheten som inte finns med i kapitlet?
- Saknas något annat i kapitlet?
- Håller ni med om allt som står i kapitlet?

Öppenhet och tydlighet som drivkraft för en bättre vård

Kapitlet handlar om hur vi vill att öppenhet ska vara en drivkraft för en bättre vård. Det handlar både om öppenhet med skälen bakom politiska beslut och med skillnader i resultat mellan exempelvis vårdcentraler.

- Är det viktigt med öppenhet så som det beskrivs i kapitlet?
- Hur tycker ni att det fungerar idag?
- Saknas något i kapitlet?
- Håller ni med om allt som står i kapitlet?

Valfrihet och inflytande på människors villkor, inte på marknadens

Kapitlet lyfter fram hur vi ser på valfrihet och patientinflytande, men också på borgarnas marknadslösningar på dessa områden.

- Ska man få välja sin vårdcentral fritt?
- Är det bra att vi lyfter fram vårt nej till fri etableringsrätt trots att det egentligen är en statlig fråga?
- Är det bra att vi lyfter fram brukarföreningarna, eller ska vi fokusera på någon annan del av patientinflytandet?
- Hur tycker ni att det fungerar idag? Har man något inflytande som patient?
- Saknas något i kapitlet?
- Håller ni med om allt som står i kapitlet?

Generellt under huvudrubriken

- Är det rätt områden som finns med om vi vill stärka patientens ställning i vården, eller är det något som har glömts bort? Är det något som inte finns med?

Sjukvårdens utformning och organisation

Den inledande texten är som tidigare tänkt som en introduktion till de efterföljande underrubrikerna och till vad vi tycker ska ligga till grund för hur vården organiseras.

- Tycker ni att den inledande texten är bra, eller ska något läggas till, tas bort eller ändras?

Medarbetarna – vårdens viktigaste resurs

Kapitlet handlar om vad vi vill med medarbetarpolitiken i sjukvården (eller personalpolitiken om man så vill).

- Det läggs en stor vikt vid kompetensutveckling i förslaget. Är det rätt tänkt?
- Är det någon av i cirkelgruppen som jobbar i sjukvården idag? Eller har en anhörig/bekant som gör det? Hur upplever personalen att det är idag? Finns möjlighet till såväl delaktighet som kompetensutveckling?
- Saknas något i kapitlet?
- Håller ni med om allt som står i kapitlet?

En sammanhållen vård kring patienten

Kapitlet handlar om vår ståndpunkt om att vården ska anpassa sig efter patienterna, snarare än tvärtom, och vad det ställer för krav på vårdens organisation.

- Vem ska anpassa sig, först och främst. Är det sjukvården eller patienten?
- En viktig del i förslaget är samverkan mellan kommuner och landsting. Har ni i gruppen några erfarenheter av sådan samverkan (eller brist på samverkan) antingen som politiker, medarbetare i vården, eller som patienter eller anhöriga? Vad är problemen och hur kan de lösas?
- Saknas något i kapitlet?
- Håller ni med om allt som står i kapitlet?

En länssjukvård för patientens bästa

Kapitlet är en beskrivning av hur vi, mer övergripande, ser på länssjukvården i Östergötland och hur den ska fungera och hänga ihop.

- Är det rätt tänkt att försöka samarbeta över länet med den vård du som patient behöver mer sällan, för att få den både bättre och mer kostnadseffektiv?
- Är det bra att vi är tydliga med att det ska finnas ett kvalificerat akut omhändertagande dygnet runt på alla våra tre sjukhus?
- Saknas något i kapitlet?
- Håller ni med om allt som står i kapitlet?

Region- och rikssjukvård – högspecialiserad vård här i Östergötland

Kapitlet handlar om den högspecialiserade vård som bedrivs på Universitetssjukhuset, för fler än bara östgötar.

- Saknas något i kapitlet?
- Håller ni med om allt som står i kapitlet?

Tre sjukhus för alla östgötar (inklusive de tre underrubrikerna om de tre sjukhusen)

Kapitlet handlar om hur vi ser på våra tre sjukhus och deras uppdrag.

- Är det bra att vi tar upp alla tre sjukhusen och övergripande beskriver vilket uppdrag de har? Eller vore det bättre, när vi inte i detalj kan beskriva vilken vård som ska finnas var, att vi inte tog upp det alls?
- Saknas något i kapitlet?
- Håller ni med om allt som står i kapitlet?

Sjukvårdens ekonomi och finansiering

- Vad tycker ni om den inledande texten?

En effektiv sjukvårdsorganisation och utnyttjande av våra resurser

Kapitlet handlar om att få ut mesta möjliga hälsa för pengarna som satsas på hälso- och sjukvården.

- Saknas något i kapitlet?
- Håller ni med om allt som står i kapitlet?

Det offentliga uppdragets omfattning

Kapitlet handlar om de svåra vägval som måste göras, när resurserna inte räcker till.

- Vad tycker ni om resonemanget? I vilka lägen kan man besluta att något inte längre ska omfattas av det offentligt finansierade vårdutbudet?
- Saknas något i kapitlet?
- Håller ni med om allt som står i kapitlet?

Resurser och skatter på rätt nivå

Kapitlet handlar om varför det behövs mer resurser i sjukvården

- Är det bra att ha ett långt resonemang om hur och varför vi tycker som vi tycker, eller vore det bättre att bara konstatera att sjukvården behöver mer resurser?
- Håller ni med om ett behovs mer resurser i sjukvården? Hur ska vi skapa de ökade resurserna? Är det klokt resonerat i kapitlet?
- Saknas något i kapitlet?
- Håller ni med om allt som står i kapitlet?

Generellt om programmet

Nu har ni läst och diskuterat hela förslaget till program. Frågorna nedan handlar om helhetsintrycket.

- Vad har ni för helhetsintryck av förslaget? Utöver vad ni redan svarat under de olika kapitlen, vad är bra och vad är dåligt/kan bli bättre?
- Vad tycker ni om längden på programmet? Tänk på att det inte är tänkt att delas ut till väljarna direkt, utan att vi ska kommunicera olika delar vid olika tillfällen. Är detta en bra tanke? Om ni tycker att programmet är för långt, vad vill ni ta bort?
- Finns det något kapitel eller ämnesområde som borde tas upp, men inte alls finns med i förslaget?
- Vad tycker ni om den språkliga nivån? Lagom, för simpel eller för komplicerad?

Kort begreppsordlista

Evidensbaserad vård	Vård som vid vetenskaplig utvärdering ger mätbara, positiva resultat
Nationella riktlinjer	Riktlinjer från Socialstyrelsen om hur en viss typ av vård bör bedrivas för att ge bästa möjliga medicinska resultat.